

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 55/2018-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Kupkom, advokátska kancelária, Hlavná 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 846/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 25. mája 2016 doručené a 9. augusta 2016, ako aj 17. mája 2017 doplnené zmätočné podania [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktoré boli podaním doručeným ústavnému súdu 12. októbra 2017 spresnené prostredníctvom jej právneho zástupcu Mgr. Petrom Kupkom, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 846/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“)

2. Z obsahu spresnenej sťažnosti vyplynulo najmä:

«... Sťažovateľ sa pridriava v plnom rozsahu svojho podania - ústavnej sťažnosti zo dňa 25.05.2016 podanej na Ústavnom súde SR dňa 25.05.2016 a podáva toto doplnenie (upresnenie).

Porušovateľom základného práva sťažovateľa je vecne a miestne príslušný súd, konajúci vo veci, ktorým je Okresný súd Piešťany, Nálepkova 36, 921 01 Piešťany.

Sťažovateľ je povinný vo veci exekučného konania (exekúcie) vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp.zn. 9Er/846/2013.

Chronológia spisového materiálu vedeného Okresným súdom Piešťany

Sťažovateľ sa ako povinný svojim návrhom zo dňa 17.04.2015 podaným na Okresnom súde Piešťany ako súde 1. stupňa domáhal zastavenia exekúcie vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 9Er/846/2013.

Dňa 15.12.2015 podal sťažovateľ ako povinný sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní.

O uvedenom návrhu sťažovateľa ako povinného na zastavenie exekúcie bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. 9Er/846/2013-295 zo dňa 13.04.2016.

Dňa 19.04.2016 napadol sťažovateľ ako povinný odvolaním zo dňa 19.04.2016 uznesenie Okresného súdu Piešťany č.k. 9Er/846/2013-295 zo dňa 13.04.2016.

Spis spolu s vyššie uvedeným odvolaním sťažovateľa ako povinného bol predložený Krajskému súdu v Trnave ako odvolaciemu súdu 2. stupňa dňa 02.10.2017.

Okresný súd Piešťany nevykonával procesné úkony efektívne smerujúce k právoplatnému rozhodnutiu o návrhu sťažovateľa ako povinného na zastavenie exekúcie.

Okresný súd Piešťany bol v súdnom konaní neprimerane dlhý čas nečinný, čoho výsledkom je absencia právoplatného rozhodnutia o návrhu na zastavenie exekúcie.

Od podania návrhu na zastavenie exekúcie doposiaľ uplynul neprimerane dlhý čas - 2 roky a takmer 7 mesiacov.

Účastníci sú si v konaní pred súdom rovní, to znamená, že tak ako bránenie práva odporcu na súde požíva ústavnú ochranu, túto požíva i navrhovateľ pri jeho uplatňovaní. U sťažovateľa prietahy spôsobené Okresným súdom Piešťany spôsobujú a znásobujú stav právnej neistoty, nechť k zákonom a rezignáciu uplatňovať akokoľvek a kdekoľvek svoje práva.

Nečinnosť spôsobila a spôsobuje zbytočné prietahy v súdnom konaní, a takto je stále porušované garantované právo podľa čl. 48 Ústavy SR.

Neúmerná dĺžka súdneho konania má teda dopad najmä na ich psychickú stránku a absolútnu neistotu, nakoľko do dnešného dňa nie je vo veci právoplatne rozhodnuté a nemôže byť uzavretá kapitola v živote sťažovateľa, ktorý sa domáha cez súd svojho „práva“ na spravodlivý súdny proces s včasným rozhodnutím.

Povaha veci, konanie a prístup Okresného súdu Piešťany si od začiatku vyžadoval a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, tak aby bol naplnený účel konania a odstránený stav právnej neistoty. Napriek tomu porušovateľ nekonal bez zbytočných prietahov a vytvoril sa tým u sťažovateľa zbytočný pocit až zúfalstva, ktorý sa nečinnosťou súdu znásobil, pričom sa nemôžu stále domôcť svojho práva súdne konanie bez prietahov.

Ústava Slovenskej republiky a procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných prietahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 70/1998 z 13. januára 1999)

Otázku existencie zbytočných prietahov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry skúma so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu podľa a) právnej a faktickej zložitosti veci, ktorá sa skúma aj so zreteľom na povahu veci a o čo v nej účastníkovi konania (sťažovateľovi) ide, b) správania účastníka konania a c) spôsobu, akým v konaní postupoval súd.

a) Predmetom konania pred Okresným súdom Piešťany bolo a je rozhodnutie o návrhu na zastavenie exekúcie. Podľa sťažovateľa neexistuje žiadna skutočnosť svedčiaca

o právnej zložitosti veci a taktiež o jej skutkovej zložitosti vyžadujúcu si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania (ďalšie listinné dôkazy, výsluchy svedkov, atď). Ide o bežnú agendu prvostupňových súdov.

b) Správanie sťažovateľov ako účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní došlo k zbytočným prieťahom. Sťažovateľ žiadnym úkonom neprispel k prieťahom alebo k spomaleniu postupu Okresného súdu Piešťany.

c) Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí zbytočné prieťahy, je postup Okresného súdu Piešťany.

Nečinnosť Okresného súdu Piešťany, ako aj súčasný stav, nakoľko prieťahy v súdnom konaní vznikli aj úkonmi súdu prvého stupňa po podaní odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č.k. 9Er/846/2013-295 zo dňa 13.04.2016, nemožno podľa názoru sťažovateľa ničím ústavne ospravedlniť, ústavne tolerovať a ústavne udržať.

Na uvedených prieťahoch v súdnom konaní nič nemení ani fakt, že o návrhu sťažovateľa ako povinného na zastavenie exekúcie už bolo rozhodnuté, pretože prieťah v súdnom konaní už objektívne vznikol, a je nutné poskytnúť sťažovateľovi satisfakciu a reparáciu.

... Vzhľadom na podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od uznesenia Okresného súdu Piešťany č.k. 9Er/846/2013-295 zo dňa 13.04.2016, ktoré dokonca ani ešte nenadobudlo právoplatnosť, sa nemôže jednať o zjavnú neopodstatnenosť a nejedná sa ani o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

Konanie o ústavnej sťažnosti má za účel okrem odstránenie stavu právnej neistoty aj funkciu satisfakčnú a reparačnú.

... Neodôvodnené prieťahy, ktorým sa konanie nezmyselne predĺžilo a predlžuje, viedli i k porušeniu základného práva na prerokovanie veci sťažovateľa bez zbytočných prieťahov.

Celé konanie vedené pred Okresným súdom Piešťany bolo tvorené jedným súvislým prieťahom...

V priebehu skutkového stavu... ide o porušenie a porušovanie základného práva, aby sa vec sťažovateľa vedená t.č. Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 9Er/846/2013 prerokovala bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

... Sťažovateľ sa zároveň domáha primeraného finančného zadostučinenia v adekvátnej výške 25.000,- EUR z dôvodu porušenia jeho vyššie uvedených práv, čo zodpovedá závažnosti a rozsahu porušenia takých práv a ich následkom, keď úplnú nápravu už nie je možné dosiahnuť iba odstránením prieťahov v konaní, vzhľadom na už nezvratný stav, ktorý vznikol v minulosti predovšetkým v emocionálnej sfére sťažovateľa.

... Na podanie tejto sťažnosti neprichádza k uplynutiu dvojmesačnej lehoty, keďže ide o prípad porušenia resp. porušovania základného práva prerokovať vec bez zbytočných prieťahov a ku dňu podaniu sťažnosti tento stav trvá (uznesenie Okresného súdu Piešťany č.k. 9Er/846/2013-295 zo dňa 13.04.2016 doposiaľ ani nenadobudlo právoplatnosť). Okrem uvedeného, ide o súdne konanie, v ktorom sa namietajú zbytočné prieťahy, pričom účelom tejto sťažnosti je aj poskytnutie satisfakcie ako aj reparácie vo forme primeraného finančného zadostučinenia (čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z.z.) a ani vzhľadom na tento účel sťažnosti nemohla uplynúť lehota na podanie tejto sťažnosti.

Ako už bolo uvedené vyššie, vzhľadom na podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od uznesenia Okresného súdu Piešťany č.k. 9Er/846/2013-295 zo dňa 13.04.2016, ktoré dokonca ani ešte nenadobudlo právoplatnosť, sa nemôže jednať o zjavnú neopodstatnenosť a nejedná sa ani o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

... Vzhľadom k vyššie uvedenému, žiadame, aby Ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa takto:

I. Základné právo sťažovateľa, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR bolo postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/846/2013 porušené.

II. Okresnému súdu Piešťany sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/846/2013 konal bez ďalších prieťahov.

III. ██████████... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 25.000 EUR, ktoré mu je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia za poskytovanie právnych služieb ██████████... v sume 312,34 EUR k rukám právneho zástupcu sťažovateľa, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...»

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

5. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Er 846/2013.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

7. Vychádzajúc zo samotnej sťažnosti a z jej príloh ústavný súd konštatuje, že okresný súd mal v napadnutom konaní rozhodnúť o návrhu sťažovateľky zo 17. apríla 2015 na zastavenie exekúcie. Po podaní sťažnosti predsedovi okresného súdu z 15. decembra 2015 na prietahy v konaní okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľky uznesením č. k. 9 Er 846/2013-295 z 13. apríla 2016. Sťažovateľka podala proti uvedenému rozhodnutiu odvolanie.

Napadnuté konanie pred okresným súdom, ktorým sa rozhodovalo o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, trvalo takmer 1 rok.

8. Ústavný súd poukazuje predovšetkým na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup

dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet’ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet’ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet’ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

9. Z obsahu spresnenej ústavnej s’ťažnosti a jej príloh vyplýva, že s’ťažovateľka pred podaním s’ťažnosti ústavnému súdu využila možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 15. decembra 2015 podala s’ťažnosť na priet’ahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu. Do uvedeného dátumu nepreukázala, že by si práva, ktorých porušenie namieta pred ústavným súdom, chránila iným spôsobom.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mala s’ťažovateľka právo podľa citovaného zákonného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mala s’ťažovateľka k dispozícii a úspešne ho aj využila ešte pred podaním s’ťažnosti ústavnému súdu. Po podaní tejto s’ťažnosti predsedovi okresného súdu okresný súd už po niekoľkých mesiacoch vo veci 13. apríla 2016 meritórne rozhodol.

Postup okresného súdu v napadnutom konaní bezpochyby nebol bez priet’ahov, avšak po využití účinných prostriedkov nápravy sa postup okresného súdu nevyznačoval takými významnými priet’ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet’ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí s’ťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva s’ťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto s’ťažnosť s’ťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

11. Okrem uvedeného ústavný súd pripomína, že „*účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu*“ (pozri II. ÚS 26/95). Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu sa preto ochrana základného práva vrátane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) trvalo alebo ešte pretrváva (obdobne IV. ÚS 104/03).

12. Z uvedeného skutkového popisu vyplýva, že okresný súd v čase podania tejto sťažnosti už rozhodol o návrhu sťažovateľky uznesením č. k. 9 Er 846/2013-295 z 13. apríla 2016, pričom toto rozhodnutie napadla sťažovateľka odvolaním 19. apríla 2016. Možno teda konštatovať, že v čase doručenia tejto sťažnosti ústavnému súdu (25. mája 2016) už zo strany okresného súdu nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľky, pretože okresný súd vykonal všetky do úvahy prichádzajúce úkony smerujúce k meritórneho rozhodnutia a k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania ešte pred doručením tejto sťažnosti ústavnému súdu (obdobne pozri III. ÚS 557/2013 alebo IV. ÚS 104/03).

13. Aj vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

14. Ústavný súd nad rámec uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu dochádzalo k prietahom v konaní (napr. po prípadnom zrušení a vrátení veci odvolacím súdom), sťažovateľke nič nebráni v tom, aby opätovne riadne a včas podala sťažnosť pre porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2018